

Okrogla miza z naslovom

»Slovenski kazalniki trajnostne gradnje - od pilotne uporabe do zelenega javnega naročanja«

je potekala v **sredo, 11. marca 2026, med 10.15 in 13.15**, v dvorani Urška ob sejmu **DOM 2026** na **Gospodarskem razstavišču v Ljubljani**.

Dogodek je bil organiziran v okviru projekta **LIFE IP CARE4CLIMATE** v soorganizaciji s Strateškim razvojno-inovacijskim partnerstvom Pametne stavbe in dom z lesno verigo (**SRIP PSIDL**).

Namen dogodka je bil predstaviti okvir slovenskih kazalnikov trajnostne gradnje (SLO kTG), ki temeljijo na evropskem okviru Level(s) in izpostaviti izkušnje izvajalcev pilotnih projektov pri uporabi metodologije SLO kTG po Level(s), z okroglo mizo pa vzpodbuditi razpravo o uporabi SLO kTG na pilotnih primerih in o možnostih uporabe SLO kTG v praksi, predvsem pri načrtovanju in v procesu zelenega javnega naročanja.

Uvodoma sta predstavnici GIZRMK, dr. Marjana Šijanec Zavrl, in ZAG, dr. Sabina Jordan, predstavili projekt LIFE IP CARE4CLIMATE, kjer potekajo aktivnosti za razogljichenje grajenega okolja, ter strateško partnerstvo SRIP PSIDL, ki povezuje raziskovalno sfero in industrijo ter podpira projekte in mednarodno povezovanje. Nadalje je dr. Marjana Šijanec Zavrl (ZRMK) orisala projekt vpeljave SLO kTG po okviru Level(s), katerega cilj je prilagoditev evropskih kazalnikov trajnostne gradnje slovenskemu prostoru; ti so bili preizkušeni na pilotnih projektih in bodo podlaga za nadaljnje smernice, izobraževanja ter vključitev v zeleno javno naročanje.

Sodelujoči projektanti, arhitekti Peter Kovač (Geoplan), Jure Henigsman (STRIP LAB) in Slavko Gaberšek (Sonet), so prikazali pilotne projekte načrtovanja stavb s trajnostnimi merili. Ključne ugotovitve projektantov so bile, da kazalniki trajnostne gradnje pomembno izboljšujejo razmislek

projektantov, z največjim učinkom v zgodnjih fazah zasnove, a spodbujajo izboljšave tudi kasneje. Imajo velik potencial za bolj trajnostno gradnjo in prenavo, vendar po njihovem mnenju širšo uporabo kazalnikov omejujejo pomanjkanje jasnega sistema vrednotenja, nezadostna podatkovna baza ter administrativna in časovna zahtevnost. Za učinkovito rabo trajnostnih meril v praksi so potrebni poenostavljena metodologija, jasni kriteriji ter večja podpora trga in države, zlasti pri ponovni uporabi materialov.

Janja Ribič (Direktorat za lesarstvo, MGTŠ) podpira hibridno gradnjo kot najbolj primerno rešitev v Sloveniji in poudarja potrebo po celostnem pristopu k trajnostni gradnji. Do

kazalnikov ostaja zadržana zaradi pomanjkanja strokovnih podlag, vendar je odprta za sodelovanje s stroko. Njihova vključitev v Uredbo o zelenem javnem naročanju je možna ob nadaljnjem usklajevanju, napovedana pa je tudi ustanovitev strokovnega sveta za enotnejšo presojo in merila pri uporabi lesa.

Razprava

- Razprava je bila osredotočena na možnosti uvajanja kazalnikov trajnostne gradnje v prakso, zlasti v okviru zelenega javnega naročanja in zakonodaje.
- Udeleženci so se strinjali, da so kazalniki pomembno orodje, vendar njihova uvedba prinaša številne strokovne in organizacijske izzive. Predlagano je bilo postopno uvajanje, najprej kot dopolnitev obstoječih zahtev, na primer pri dokazovanju okoljskih meril v javnih naročilih. Ob tem je bilo poudarjeno, da večje zakonodajne spremembe kratkoročno niso verjetne, možne pa so prilagoditve standardov in smernic.
- Pomemben vidik razprave je bil metodološki okvir, saj evropska zakonodaja vse bolj predpisuje enotne metode za izračun kazalnikov, zlasti ogljičnega odtisa. Čeprav nekateri elementi že obstajajo v slovenski zakonodaji, še niso povezani v celovit sistem življenjskega cikla stavb. Udeleženci so opozorili na pomanjkanje podatkov, orodij in znanja ter na dodatne obremenitve za projektante.
- Izpostavljena je bila potreba po postopnem pristopu: najprej razvoj metodologij in baz podatkov, nato testiranje na pilotnih projektih in šele nato določanje mejnih vrednosti. Eko sklad v nekaterih razpisih za spodbujanje gradnje sNES že vpeljuje zahteve za analizo ogljičnega odtisa stavbe in nestacionarno energetska modeliranje, s čimer utira pot širši uporabi presoje s kazalniki trajnostne gradnje.
- Posebna pozornost je bila namenjena vlogi javnih naročnikov, kjer trenutno ni enotnega sistema dokazovanja izpolnjevanja trajnostnih zahtev. Kot možna rešitev so bila predlagana standardizirana poročevalska orodja.
- Razprava je opozorila tudi na širše sistemske ovire, kot so pomanjkljivo urejene faze projektiranja in neskladja v zakonodaji. Udeleženci so poudarili, da morajo biti kazalniki uporabljeni fleksibilno in celostno, saj en sam kazalnik ne more zajeti vseh vidikov trajnostnosti. Njihova največja vrednost je v zgodnjih fazah projektiranja kot podpora odločanju.
- V zaključku je bilo poudarjeno, da gre za dolgoročen proces, ki zahteva usklajeno delovanje vseh deležnikov, postopno uvajanje in prilagoditev nacionalnemu okolju.

Dogodka so se udeležili predstavniki ministrstva pristojnega za energijo (MOPE) in ministrstva pristojnega za gospodarstvo, turizem in šport (MGTŠ), Inšpektorata RS za okolje in prostor, Eko sklada, Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije (ZAPS), Inženirske zbornice Slovenije (IZS), Univerze v Ljubljani (Ekonomska fakulteta, Biotehniška fakulteta), Stanovanjskega sklada RS (SSRS), predstavniki gospodarstva (Knauf Insulation, d.o.o., Trimo, d.o.o.), predstavniki izvajalcev pilotnih projektov (STRIP LAB, Geoplan, Sonet) in druga zainteresirana strokovna javnost. Skupaj s predstavniki GI ZRMK in ZAG je na okrogli mizi sodelovalo 22 udeležencev.